

Doktora studiju programma

AGRĀRĀ UN REĢIONĀLĀ EKONOMIKA

Vispārēja informācija par programmu

Latvijas Republikas izglītības klasifikācijas kods: 51310

Akreditēta līdz 2027. gada 27. maijam

Doktora studiju programmas vadītāja: Dr. oec., asoc. prof. Dina Popluga

Adrese: Svētes iela 18, Jelgava, LV-3001

Kontaktinformācija: e-pasts: esafdok@lbtu.lv; dina.popluga@lbtu.lv; tālr.: 26754750

Studiju ilgums: pilna laika – 3 gadi

Iegūstamais grāds: Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) ekonomikā un uzņēmējdarbībā

Uzņemšanas prasības: uzņem pretendentus ar maģistra grādu ekonomikā/ vadības zinībās/ uzņēmumu vadībā, pārējiem pretendentiem jākārto iestājekšāmens ekonomikā

1. Programmas tiesiskais pamats un normatīvā bāze

Doktora studiju programma ir izstrādāta, pamatojoties uz LR Satversmi, saskaņā ar Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, ievērojot MK noteikumus, „Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas nolikumu”, Augstākās izglītības padomes un Latvijas Zinātnes padomes ieteikumus vai norādījumus, kā arī LBTU doktora studiju standartu, LBTU doktora studiju nolikumu un iekļaujoties starptautiskajos zinātniskās kvalifikācijas standartos.

2. Programmas mērķis un uzdevumi

Doktora studiju programmas „Agrārā un reģionālā ekonomika” **mērķis** radīt intelektuālos, metodoloģiskos, zinātniskos, institucionālos un tehniskos apstākļus, kas nodrošina augstākā līmeņa teorētisko zināšanu, pētnieciskā darba metožu un pētnieciskā darba organizācijas principu apguvi, kas nepieciešami kvalitatīva promocijas darba izstrādei un starptautiskiem standartiem atbilstoša ekonomikas zinātņu grāda ieguvei, kas kopumā veicina jaunas zinātnieku paaudzes veidošanos ekonomikā, ar specializāciju agrārā un reģionālajā ekonomikā.

Doktora studiju programmas **uzdevumi:**

- nodrošināt doktorantiem iespēju apgūt visaugstākā līmeņa zināšanas, specializētas iemaņas un profesionālu attieksmi, kas dotu viņiem spēju sekmīgi realizēt zinātniskus pētījumus agrārā vai reģionālajā ekonomikā;
- attīstīt iemaņas pētījuma problēmas atklāšanā, hipotēzes vai pētījuma pamatjautājuma formulēšanā, pētījuma plāna izveidošanā, datu vākšanas un analīzes plānošanā;
- sagatavot jaunus zinātniekus ekonomikā, kuri spētu sistematizēt, metodoloģiski analizēt primāros un sekundāros datus, izmantojot klasiskās un jaunākās kvalitatīvās un kvantitatīvās metodes, sasaistīt iegūtos rezultātus ar teorētiskām zināšanām, ieviest jaunas pētniecības pieejas;

- sekmēt doktorantu pētījumu rezultātu publicēšanu augsta līmeņa starptautiskos zinātniskos izdevumos, kas ir pieejami starptautiski atzītās datubāzēs;
- nodrošināt iespējas doktorantu pētījumu rezultātu izplatīšanai starptautiskā zinātnes vidē.

Programma ir izstrādāta tā, lai tā būtu dinamiska un doktoranti studiju procesā iegūtu zināšanas, kā atspoguļot un pētīt izmaiņas ekonomikā, un lai tiktu aptverti aktuālākie jautājumi atbilstoši valsts ekonomiskajai un starptautiskajai situācijai.

3. Programmas rezultāti

Zināšanas – spēj parādīt visaugstākā līmeņa zināšanas par aktuālajām zinātnes teorijām un atziņām agrārajā un reģionālajā ekonomikā un to saskarē ar dažādām jomām; visaugstākā līmeņa izpratne par pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodēm ekonomikas zinātnē.

Profesionālās prasmes – demonstrē augsti attīstītas prasmes patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes, veicot ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā un dodot jaunu izpratni esošām zināšanām un to pielietojumam praksē; demonstrē specializētas prasmes īstenot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kā daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī; spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par agrārās un reģionālās ekonomikas zinātniskās darbības jomu ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā; spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenot zinātniskus projektus, gūstot agrārās un reģionālās ekonomikas nozaru starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus; spēj risināt kritiskas pētniecības problēmas un sniegt jaunu izpratni par tām uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur ir nepieciešamas specializētas pētnieciskas zināšanas un prasmes.

Vispārīgās prasmes – spēj brīvi diskutēt, secināt un izteikt priekšlikumus problēmu risināšanai; spēj loģiski izklāstīt un strukturēt sava darba rezultātus; spēj argumentēti diskutēt un aizstāvēt savu viedokli, atbildēt uz jautājumiem; uzņemas atbildību par pieņemtajiem lēmumiem; spēj strādāt komandā; spēj patstāvīgi un atbildīgi izpildīt uzdotos uzdevumus, plānot savu laiku un iekļauties iepriekš noteiktos termiņos.

Kompetence – demonstrē vērā ņemamu zinātnisko un profesionālo patstāvību risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus agrārajā un reģionālajā ekonomikā; demonstrē autonomiju patstāvīgi atklāt pētījuma problēmu, formulēt hipotēzi vai pētījuma pamatjautājumu, izveidot pētījuma plānu, plānot datu vākšanu un analīzi; demonstrē vērā ņemamu autoritāti zinātnisku projektu īstenošanā un jaunu ideju vai procesu attīstīšanā.

3. Doktora studiju saturs

Teorētiskās studijas 30 KP apjomā veido šādi studiju kursi:

- Zinātnes nozares vai apakšnozares virziena speckurss – *Agrārā un reģionālā ekonomika* – 8 KP.
- *Pētījuma virziena speckurss* – 10 KP.
- *Profesionālās svešvalodas speckurss* (angļu vai vācu valoda) – 4 KP.
- *Pētījumu metodoloģija ekonomikā I un II* – 8 KP.

Zinātniskais darbs 90 KP apjomā veidojas no šādām aktivitātēm:

- Promocijas darba izstrādāšana un noformēšana – kopā 60 KP, t.sk.:
 - izvēles kursu apmeklēšana – 3...7 KP:
 - *Zinātnisko rakstu sagatavošana* – 3 KP vai;

- *Lietišķās daudzvariāciju metodes I un II* – 2...4 KP vai;
- *Ekonomisko procesu datormodelēšana* – 4 KP;
- promocijas darba izstrāde – līdz 40 KP (1 nodaļa – 5...10 KP);
- izmantoto literatūras avotu apzināšana – 5...10 KP (25 avoti – 1 KP);
- darba sagatavošana un noformēšana atbilstoši metodiskajiem norādījumiem 10...15 KP.
- Pētījumu rezultātu publicēšana – līdz 22 KP:
 - starptautiskos konferenču rakstu krājumos – 1...2 KP;
 - starptautiskos konferenču rakstu krājumos, kas indeksēti Web of Science, SCOPUS – 2...3 KP;
 - zinātniskos žurnālos – 2...3 KP;
 - zinātniskos žurnālos, kas indeksēti Web of Science, SCOPUS – 4...6 KP;
 - apstiprināts patenta pieteikums Latvijā/ ārvalstīs – 2...3 KP.
- Pētījumu rezultātu prezentēšana – līdz 20 KP
 - prezentācija starptautiskā zinātniskās konferencēs/ semināros/ kongresos/ simpozijos ārzemēs/ Latvijā – 2...3 KP;
 - prezentācija zinātniski praktiskās konferencēs – 1...2 KP;
 - stenda referāts – 1...2 KP.

4. Doktora studiju plāns

4.1. Pilna laika studijās

Studiju kurss/ aktivitāte	Kontrole	KP	1. gads		2. gads		3. gads	
			1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	5. sem.	6. sem.
Teorētiskās studijas		30						
<i>Agrārā un reģionālā ekonomika</i>	Eks.prot.	8	8					
<i>Pētījuma virziena spekkurss</i>	Eks.prot.	10				10		
<i>Profesionālās svešvalodas spekkurss</i>	Eks.prot.	4	4					
<i>Pētījumu metodoloģija ekonomikā I un II</i>	Eks.prot.	8	4		4			
Zinātniskais darbs		90						
<i>Izvēles kurss Zinātnisko rakstu sagatavošana/ Lietišķās daudzvariāciju metodes/ Ekonomisko procesu datormodelēšana</i>	Iesk. kontrollapa	4		4				
Promocijas darba izstrādāšana	Zin.vad. vērtējums	32	2	8	9		7	6
Izmantoto literatūras avotu apzināšana	Lit. avotu saraksts	8	2	3	2	1		
Darba sagatavošana un noformēšana	Zin.vad. vērtējums	10					5	5
Pētījumu rezultātu publicēšana	Raksta kopija	22		3	2	6	5	6
Pētījumu rezultātu prezentēšana	Sertifikāts, konf. programma	14		2	3	3	3	3
Kopā		120	20	20	20	20	20	20

4.2. Programmas īstenošanas plāns pilna laika studijās

1. studiju gads		
Teorētiskās studijas	16 KP	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Agrārā un reģionālā ekonomika</i> (8 KP); • <i>Svešvaloda</i> (4 KP); • <i>Pētījumu metodoloģija ekonomikā I</i> (4 KP);
Pētniecība	19 KP	<ul style="list-style-type: none"> • izvēles kurss <i>Zinātnisko rakstu sagatavošana</i> (3 KP)/ <i>Lietišķās daudzvariāciju metodes</i> (2...4 KP)/ <i>Ekonomisko procesu datormodelēšana</i> (4 KP); • izstrādātas un iesniegtas zinātniskajam vadītājam pirmajā lasījumā promocijas darba pirmās divas nodaļas (10 KP); • apzināti vismaz 125 literatūras avoti (5 KP).
Pētījumu rezultātu prezentēšana	2 KP	vismaz vienā starptautiskā zinātniskā konferencē Latvijā.
Pētījumu rezultātu publicēšana	3 KP	vismaz vienā starptautiskās konferences rakstu krājumā, kas indeksēts Web of Science/ SCOPUS.
Kopā	40 KP	
2. studiju gads		
Teorētiskās studijas	14 KP	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pētījumu metodoloģija ekonomikā II</i> (4 KP), • <i>Pētījuma virziena spekurss</i> (10 KP).
Pētniecība	12 KP	<ul style="list-style-type: none"> • izstrādātas un zinātniskajam vadītājam iesniegta promocijas darba nodaļa (9 KP), kā arī notiek datu vākšana, apkopošana un apstrāde; • apzināti vēl vismaz 75 literatūras avoti (3 KP).
Pētījumu rezultātu prezentēšana	6 KP	vismaz divās starptautiskās zinātniskās konferencēs.
Pētījumu rezultātu publicēšana	8 KP	vismaz vienā starptautiskās konferences rakstu krājumā un vienā žurnālā, kas indeksēts Web of Science, SCOPUS.
Kopā	40 KP	
3. studiju gads		
Pētniecība	23 KP	<ul style="list-style-type: none"> • pēc zinātniskā vadītāja ieteikumiem pilnveidotas promocijas darba iesniegtās nodaļas (7 KP); • izstrādātas un zinātniskajam vadītājam iesniegtas visas darba nodaļas (6 KP); • promocijas darba aprobācijas uzsākšana un promocijas darba pilnveidošana pēc recenzentu ieteikumiem (10 KP).
Pētījumu rezultātu prezentēšana	6 KP	vismaz divās starptautiskās zinātniskās konferencēs.
Pētījumu rezultātu publicēšana	11 KP	vismaz divos starptautisko konferenču rakstu krājumos un vienā žurnālā, kas indeksēts Web of Science, SCOPUS.
Kopā	40 KP	

5. Programmas izpildes novērtēšana

Pēc uzņemšanas 2 mēnešu laikā un turpmāk – nākamajam studiju gadam uzsākoties, doktorants kopā ar zinātnisko vadītāju sastāda individuālo plānu nākamajam studiju gadam.

Doktoranta darba atestācija notiek divas reizes gadā, kad doktorants iesniedz atskaiti un pierādījumus, kas apstiprina atskaitē atsoguļoto informāciju. Vērtējums tiek izteikts kredītpunktos.

Promocijas kursu eksāmenus pieņem LBTU Zinātņu prorektora apstiprināta eksāmenu komisija trīs zinātņu doktoru sastāvā, kas pārstāv katru institūtu.

Promocijas darba aprobācija notiek informatīvajā seminārā, vadošā institūta/ katedras sēdē, starpinstitūtu sēdē un Promocijas padomē. Pozitīva Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas lēmuma gadījumā promocijas darbs tiek aizstāvēts Promocijas padomes sēdē.